

Den tredubbla tsunami av global kapitalism som drabbade Kuba i maj har föranlett en häftig debatt om baksidan av de upptinade förbindelserna med USA. Konstnärer, författare och intellektuella som starkt förespråkar Kubas öppna kontakter med omvärlden ifrågasätter nu hur myndigheterna hanterar den penningstina popkulturens anlopp.

På en ö där människor är stolta över sin jämlikhet, självbestämmande och mångåriga historia av storslagna konstnärliga bedrifter, är nu många öppet kritiska till de oklara affärerna med multinationella företag på jakt efter pittoreska bakgrunder till biljakter och sommarklänningar.

”Pudelns kärna är att vi är ett land med en speciell historia, som har en speciell kultur. Vi måste vara medvetna om dessa värden och komma ihåg dem när det är dags att förhandla”, sa Graziella Pogolotti, en 84-årig kulturkritiker som i en lång ledarartikel i partitidningen Granma efterfrågade djupare tankar om hur Kuba ska hantera internationella nöjesmärken.

Kubanerna började klaga strax efter att det åttonde avsnittet av USAs actionfilmserie ”Fast and Furious” började spelas in i Havanna. I gathörn och vardagsrum ifrågasatte arbetande kvinnor och män på vilket sätt de kunde gynnas av en filminspelning som skapade trafikproppar - ett nytt fenomen i en stad med relativt få bilägare.

Sedan kom Adonia, det första lyxkryssaren från USA som besökt Kuba på nästan 40 år. TV-tittare såg vad som verkade vara välmående USA-medborgare hälsas välkomna med brickor fulla med romdrinkar, och afrokubanska dansare i minimala baddräkter med den kubanska flaggan. För många kubaner var det ett spektakel som förenade de värsta exotiska stereotyperna om deras

land med respektlöshet mot deras fana och symbol för oberoendet.

På mindre än 24 timmar vräkte sig världens rika och berömda – bland andra USA-skådespelaren Vin Diesel - på Pradoavenyns parkbänkar medan mannekänger visade upp Chanelkreationer. Den till största delen utländska publiken anlände i specialhyrda klassiska amerikanare. Havannaborna såg på från andra sidan polisavspärningarna. Ett och ett halvt år efter att USA och Kuba deklarerat avspänning, och en månad efter president Obamas besök, verkar det som om hela den kommersiella och nöjesvärlden landat på Kuba med full styrka.

Många kubaner var först upprymda. Som ivriga konsumenter av USA-kultur i form av piratkopierade tv-serier och filmer välkomnade de synen av filmstjärnor i ett land som ofta känts avskuret från omvärlden. Många sa att de hoppades att de miljoner som spenderades på spektaklen skulle förbättra livet för dem som ännu inte märkt av någon fördel med den ökande turismen efter avspänningen. Men de kände sig förolämpade av att hållas på avstånd från händelsernas centrum och började snart ifrågasätta vitsen med Kubas nya internationella status.

Det offentliga bakslaget började dagen efter Channels show, med ett blogginlägg av unge Sergio Gómez (28 år), internationell redaktör för den största dagstidningen, Granma, kommunistpartiets officiella organ. Han skrev ett hårt inlägg på bloggsidan Medium där han uppmanade Kubas ledare att lite bättre förklara mellanhavandena med sådana som Chanel och NBC Universal.

”Det var många människor på Prado-avenyn som försökte se showen”, skrev han. ”Men ännu fler fanns i butikerna, på jakt efter basvaror som nyligen fått sänkta priser, som kyckling och matolja.”